

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XX. Aliquot sumptuosissimorum conuiuatorum historiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

audius? Non iocor tecum, nec te terreo. Scis, etsi forte
disimules, te illi conuiuio præparatam escam, & forte
iam cœnæ tempus instare. Certè autem, longius abesse iam
non posse. Nam & breuis est lux, famelicq; conuiuia, &
quæ mentem instruit, mors, impigra, quid tibi tunc lau-
titia istæ profutura sunt? videris.

CAPVT XX.

*Aliquot sumptuosissimorum conuiuatorum
historia.*

Non ideo, iam sæpè monitum, adducimus eius-
modi, extra omnem modû, atq; orbitam va-
gantes, honestatis contemptores, quod cuiquam, ad
eorû, vel imitationem minimâ, authores esse cupia-
mus, q, ne cogitatione quidè, nobis affingi patimur.
Eò tendimus, id spectamus, vt omnis luxus in ma-
lam rem facessat atq; abeat; ad eius proindè maio-
rem execrationem, ac diras, huiusmodi comessato-
rum portenta, quædam in medium producemus,

*L. 7. de va-
ria hist.*

Straton Sidonius, Æliano referente, omnes homi-
nes luxu, & munificentia conuiuiorû, superare contèdit.
quamobrem Theopompus Chius, eius vitam com-
parasse fertur Phæacum comestationibus, quas Ho-
merus pro suo singulari ingenio, acerrimè taxando
oppugnauit. Egregie certabat cum Nicocle Cyprio,
nulla tamen de re honesta ac seria, sed de cupiditiis
tantum, atq; ciborû lautitia. Nam cum vterq; de al-
terius coniuiali splendore audiret, à peregrè aduen-
tantibus, vterq; alterum quadam æmulatione, ma-
iori ferculorum apparatu superare contendebat.
Verùm neuter potuit hac diu voluptate frui; Vterq;
in conuiuio tandem extinctus.

*Ælian. l. 9.
varia hi-
storia.*

Demetrius Poliorcetes, cum obsidione cepisset
vrbes

urbes permultas, talenta mille & ducenta, tributi nomine, singulis annis ab iis exigebat, eius summæ minima pars exercitui sustentando cedebat. *reliqua in libidinosam gulæ voluptatem, aliasq; illecebras tota infumebatur.* Unguentis, tum ipse, tum pavimentum eius diffuebat. Singulis anni partibus, flores ei recentes substernebantur, in quibus vestigia molliter ac delitiose poneret. Maximam sui ipsius curam gerebat, in venustate conseruanda comparandaque; nam & capillos affabrè pectendo, discriminando, crispâdoq; exornabat, ac ruffo colore tingebat, faciemq; sapius inungebat; Epulis verò dies ac noctes vacabat, prodigioso & incredibili luxu. ex quo nefanda quoq; luxurię scelera prodibant. Tandem verò miser, ipse sibi, violentas consciscendo manus, miserè perit.

Agrigentinorum, tantus fuit in omni re, ac præsertim in conuiuio luxus, vt Plato diceret, eos ædificare, quasi perpetuò victuri essent, ita demùm conuiuari splendide, quasi cras morituri. Nec minor erat Sybaritarum, in apparandis epulis cura sumptuque. quidquid enim deliciarum haberi posset, vel ex remotissimis orbis partibus, in eo comparando, nulli sumptui parcebatur. Smyndaridas quoq; Sybarita, vsq; adeo Gulę deditus fuisse perhibetur, vt cū procus ambiret Agaristhiã Clisthenis filiã, Sycionemq; proficisceretur, ibi lautum instructurus epulũ, amasię gratia, mille cõcos, totidemq; aucupes, ac mille piscatores, suo secum adduxerit comitatũ, Et Ptolomæus Rex, mille conuiuas, totidem ferculis, aureis patinis mille apposis fertur excepisse. Romæ affluentibus diuitiarum copiis, ait Alexander ab Alexandro, *ita excreuit gulæ luxus, vt obsonia lautiora, maioresq; epularum sumptus & magnas effusiones, edicto*

Insigne hominu delictu catulifimulachrum.

Theat. vitæ hum.

volum. 1. l. 5. Tit. Luxus in epulu.

Hinc Adagium. Sybaritice dapes pro lautissimũ. Alianus de varia hist. l. 12.

L. 3. Genial. c. 17. Et Macroby saturnalius.

edicto coercere & luxuriosos apparatus, pluribus legibus inhibere necesse fuerit. Hinc etiam Fannia, Orchia, Didia, Oppia, Cornelia, Ancia, & Iulia, leges ad cohibendam luxuriam victus, & cœnartum immodicos sumptus, latae sunt.

Idem. li. 5. Genial. cap. 21. Seruilius Rullus, primus apud Romanos fuit, qui ob luxuriam totos apposuit apros, vna mensa, variis sectos, atq; concisos, variisq; condimentis, ad delectandam gulam, decoctos.

Li. 9. cap. 1. Caius Sergius Orata, vt commemorat Valerius Maximus. Ne gulam, Neptuni arbitrio subiectam haberet, peculiaria sibi maria excogitauit; æstuariis nimirum intercipiendo fluctus, pisciumq; diuersos greges, separatis molibus includendo, vt nulla tam faua tempestas incideret, qua non Oratæ mensæ, varietate pisciulorum abundarent. Ædificiis enim spaciosis & excelsis, deserta, ad id tempus, ora, Lucrini lacus prescit, quod recentiore vsu conchyliis frui posset ad epulas. Huic nimirum magis, inquit Valerius,

Idem. Æsopi Tragediæ filius helluo perditissimus. Æsopus Tragedus in adoptionem tradere filium suum, quam in bonorum suorum heredem relinquere, debuit, non solum perditæ, sed & furiosæ gulæ tuenem, quem tanta ferunt commendabiles auiculas, immanibus emptas precii, in cœna pro ficedulis ponere, acetoq; liquato, magna summæ vniones, potionibus inspergere solitum, amplissimum patrimonium, tanquam amaram aliquam sarcinam, quam celerrimè abiicere cupientem. Metellum pius Salustius quoque in sua historia reprehendit, quod præter eius, & populi Romani dignitatem, & modestiam, conuiujs in Hispania indulgeret, omniq; luxu vteretur, à patre suo Metello Numidico, apertè degenerans. Hæc omnia Valerius,

Fronti. l. 4. cap. 1. Spurius Albinus, cum contra Iugurtham magno exer-

exercitu profectus esset, luxuria totum exercitum perdidit, ac viribus eneruatum, fœmineum ac mollem, à Iugurtha superabilem reddidit.

Sylla ad eò in apparandis cœnis superfluus fuit, ut vinum etiam quadragenarium exhiberet suis conuiuiis; Quin etiam, post finita fercula, & exaturatum populum, magnam reliquiarum vim, ad ostentationem, in flumen defundi iussit.

*Iouian.
Pontan.
in prologo
de conuiuiis.*

Cleopatra vltima Ægypti Regina, cœnam parauit Antonio, in qua centies sestertium, id est ducenta quinquaginta aureorum millia, vno ferculo secundæ mensæ, inter bellaria, consumpta sunt.

*Rauis. in
officina.*

Publius Octavius, atq; Apicius, piscem Tiberio Casari dono datum, qui in piscario foro propositus erat, certatim aucto precio, eò produxerunt, ut eum Publius quinque sestertiis coëmerit. Neq; enim pudit in priuata fortuna viuente ciuem, tam ingenti precio piscem emere, quem Roma. Imp. vendi iubebat.

*Fulgor.
lib. 9. cap. 16*

Non hîc repetam Vitellios, Caligulas, Nerones, Lucios Veros, & Heliogabalos, quorum immanem gulam, atq; in conuiuiis exornandis, planè nimias, atq; profusissimas impensas, iam supra quoq; recensuimus.

Vtinam inter modernos non inuenirentur plures, qui tamen illorum prodigales effusiones in conuiuiis agendis, non omninò, quadamtenus tamen, quoad ipforum res fert, imitantur. Opus esset sanè, ad reprimendam illorum libidinem denuò Fannias, Orchias, Didias, Oppias, Cornelias, Antias, Iuliasque leges condere, ne amplissima patrimonia, quod plerunq; fit, opinione citius abliguriant.